

Forslag til nytt område for obligatorisk opplæring i førerkort klasse S, Rindal kommune

Innledning

Rindal kommune ønsker å foreslå et nytt område for obligatorisk opplæring i førerkort klasse S i Rindal kommune ved Setra, Romundstadbygda. Området vi foreslår strekker seg fra innmark på om lag 430 moh. til fjellandskap på om lag 560 moh. Området har et areal på ca. 1470 dekar og berører eiendommene gbnr. 3/1. Vi har utredet og vurdert relevante hensyn:

- **Miljø, naturmangfold og friluftsliv**, som blant annet omfatter:
 - Støy
 - Vedtatte eller foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder
 - Bolig- og hytteområder, landskap, kulturminner og kulturmiljø
 - Virkning for friluftsliv og naturmangfold i influensområdet
 - Miljørettslige prinsipper i naturmangfoldloven.
- **Sikkerhet**, som blant annet omfatter:
 - Skredfare
 - Værforhold
 - Mobildekning.
- **Egnede områder**, som blant annet omfatter:
 - Snøforhold
 - Øvingsmomenter i læreplanen
 - Tilkomst og geografisk nedslagsfelt / kundegruppe.

Vi mener, med bakgrunn i vurderingene som er gjort, at området ved Setra i Rindal egner seg meget godt til formålet. Både grunneier og interesseorganisasjoner er positive til å få etablert et slikt område ved Setra i Rindal kommune. Det er gjennomført befaring med Statens vegvesen i området som bekrefter at området er godt egnet for opplæring. Det er også gjennomført møte med urbefolkning og Statsforvalter angående området med positive signaler for snøskuterområdet. Referat er vedlagt.

Vi gjør oppmerksom på at kartutsnittene i dette dokumentet først og fremst er ment å illustrere og fremheve ulike aspekter, for eksempel registrerte rødlistede arter, verneområder, aktsomhetsområder osv. Avgrensningen til det foreslåtte området kan derfor variere noe i de ulike kartene. Den endelige og faktiske avgrensningen av området vi foreslår går frem av vedlagte kartfiler.

Oppdatert 23.10.2025

Innhold

Innledning.....	1
Egnet område	4
Tilkomstvei	4
Parkering.....	5
Overnatting	6
Bolme Pensjonat	6
Saga Trollheimen Hotel.....	6
Thon Hotel Surnadal.....	7
Geografisk nedslagsfelt	7
Snøforhold.....	8
Miljø, naturmangfold og friluftsliv	11
Virkning for friluftsliv og naturmangfold.....	11
§ 8 Kunnskapsgrunnlaget	11
Naturtyper og landskap	11
Rødlistearter	13
Berggrunn og løsmasser	13
Elgtrekk	14
Hjort.....	14
§ 9 Føre-var-prinsippet.....	14
§ 10 Belastning på økosystemet	14
§ 11 Kostnadene ved miljøforringelse	15
§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.....	15
Støyvurdering.....	15
Maksimalstøynivå – L5AF	16
Støy fra snøskuter.....	16
Grenseverdi og buffersone.....	16
Det foreslåtte området.....	17
Konklusjon av støyvurderingene	19
Kulturmiljø og verneområde	19
Bolig- og hytteområder	19
Villrein- og verneområder	19
Kulturminner og kulturmiljø	20
Trygghet	21
Skredfare.....	21
Aktsomhetsområder	22

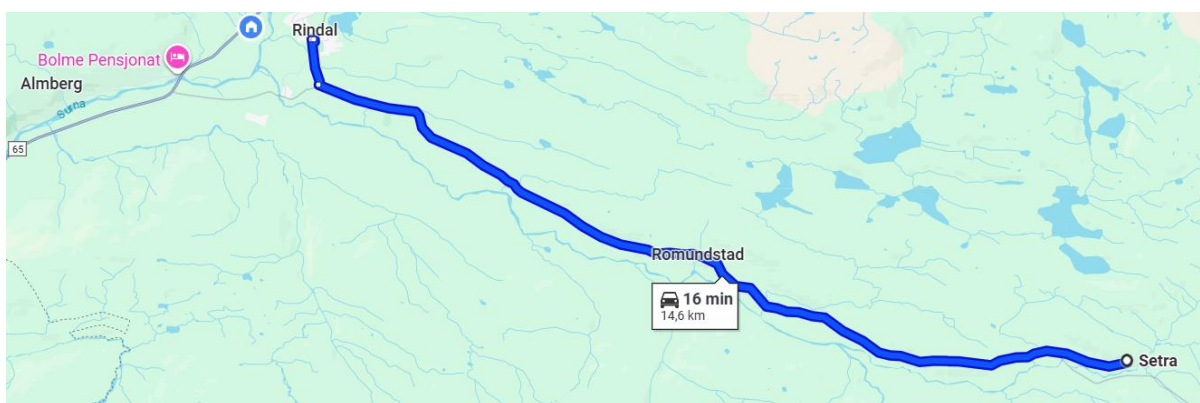
Skredhendelser.....	23
Vurdering.....	23
Mobildekning	24
Eksterne innspill.....	24
Kilder.....	25
Vedlegg	25

Egnet område

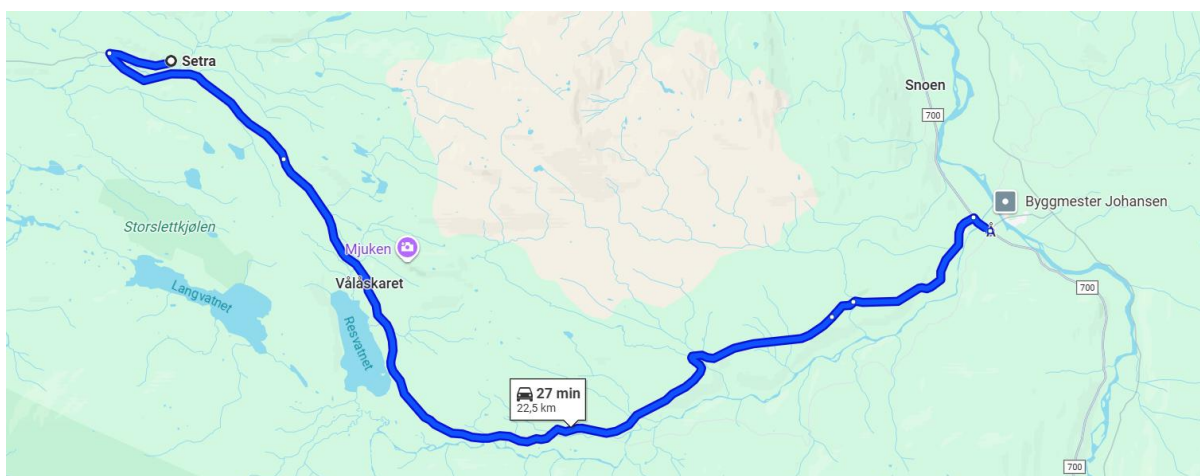
Tilkomstvei

Det er 2 veier som er naturlige innkjøringer til det foreslåtte området. Den ene er via Fylkesvei FV6166 fra Rindal sentrum til Setra i Romundstadbygda. Den andre er via fylkesvei FV 6174 fra Å i Orkland kommune. Området ligger ved Setra i Rindal kommune mot Sør Øst i kommunen.

Snøskuterområdet ligger 15 km fra Rindal sentrum og ca 16 min å kjøre. Fra Å i Orkland kommune er avstanden 22,5 km og tar ca 27 min å kjøre.

Figur 1: Kjørevei fra Rindal sentrum til det foreslåtte området ved Setra. Kilde: Google maps.

Figur 2: Kjørevei fra Å sentrum til det foreslåtte området ved Setra. Kilde: Google maps.

Hele veien fra sentrum fram til Setra går via fylkesvei. Dette betyr at veien alltid skal være vinterbrøytet helt fram. Vi ser det som en stor fordel at hele veien er fylkesvei og derfor alltid skal være brøytet.

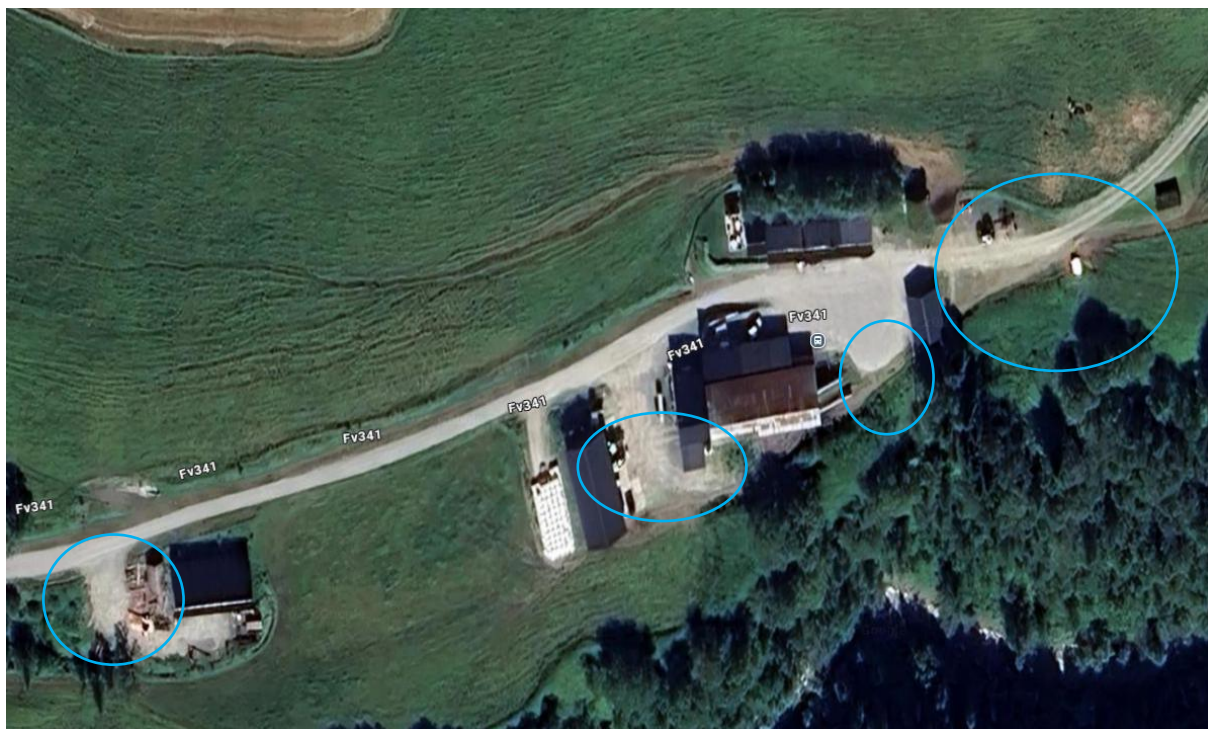
Parkering

Det finnes ingen offentlig parkeringsplass ved innfallsporten til det foreslåtte området. Det er en offentlig snuplass med god plass for store kjøretøyer kan snu.

Parkering vil være på privat grunn hos grunneier og tiltakshaver for snøskuterområdet som er foreslått. Det er allerede opparbeidet stor parkeringsplass for hyttefolk i området og det vil være mer enn tilstrekkelig for de som kommer og skal bruke snøskuterområdet.

Grunneier på gbnr. 3/1, Steinar Flåtten, stiller deler av gårdstunet til disposisjon som parkeringsareal for eventuelle tilreisende kursholdere. Arealene er store nok til at flere biler med henger kan parkeres her, og parkering er derfor ikke ventet å bli et problem. Det er også en stor fordel at man ikke er avhengig av å kjøre snøskuter inn til selve området, her kan man parkere bil rett ved området.

Det er brøytet fylkesvei helt frem til setra.

Figur 3: Parkeringsarealer markert i blått.

Overnatting

Det er gode overnattingsmuligheter i området. Det er 2 plasser i Rindal og 1 i Surnadal.

Bolme Pensjonat

- **Lokasjon**
Bolme Pensjonat ligger langs fylkesvei 65 i Rindal kommune, Trøndelag.
- **Antall rom og senger**
Pensjonatet har 10 rom og til sammen 20 senger. De fleste rom har dusj og WC.
- **Avstander**
 - Til Setra (setra i Rindal): ca. 16 km via fylkesvei 6166.
 - Til Surnadal sentrum: ca 25–30 km med bil.
 - Til Trondheim: ca. 90 km med bil.
- **Typer tilbud / fasiliteter**
 - Overnatting i rolige og naturskjønne omgivelser, med rom med utsikt mot elven Surna.
 - Restaurant og kafeteria med lokalprodusert og hjemmelaget mat.
 - Egnet både for overnatting, lokale arrangementer, kurs og stopp for reisende langs FV 65.

Saga Trollheimen Hotel

- **Lokasjon**
Saga Trollheimen Hotel ligger i Rindal kommune, Trøndelag, adresse Bjergvegen 134-136, 6657 Rindal.
- **Antall rom og senger**
Hotellet har ca **30 rom** og totalt **60 senger**, alle med eget bad (WC og dusj).
- **Avstander**
 - Til Trondheim: ca. 97 km med bil.
 - Til Surnadal sentrum: 25-30 km,
 - Til Setra: 15 km
- **Typer tilbud / fasiliteter**
 - Bygninger som kombinerer gamle hus flyttet fra nærområdet og nybygg som følger tradisjonell teknikk.
 - Treverk i vegger er behandlet med bivoks og isolert med sauull for å sikre godt innneklima.
 - Restaurant med lokal mat, fellesområder, bar/lounge, møterom og konferansesal for ca. 70 personer.

Thon Hotel Surnadal

- **Lokasjon**
Thon Hotel Surnadal ligger i sentrum av Surnadal, Svartvassvegen 1, på Nordmøre.
- **Antall rom og senger**
Hotellet har ca. 70 rom og kapasitet for rundt 140 gjester.
- **Avstander**
 - Til Setra: ca. 40 km
 - Til Trondheim: ca. 123 km
- **Typer tilbud / fasiliteter**
 - Restaurant *Horisonten* med lokal mat.
 - Bar/pub, møte- og konferanselokaler for små og større grupper.
 - Gratis parkering, elbil-lading i nærheten.
 - Beliggenhet rett ved kollektivtransport (bussholdeplass).

Geografisk nedslagsfelt

Det foreslåtte området ligger godt til i forhold til andre eksisterende områder. Nærmeste områder som er godkjent for opplæring er Holtålen øvingsområdet, Stryn og Snåsa.

Området i Holtålen har de siste årene blitt mer utfordrende å bruke til opplæring grunnet faktorer som ustabile snøforhold, økt militær bruk av området osv. Snøskuterområdet i Stryn blir for langt å reise for deltagere i vårt nedslagsfelt. Vi forventer derfor at området vil kunne dekke behovet for obligatorisk snøskuteropplæring for en stor region; Store deler av Møre og Romsdal og store deler av gamle Sør-Trøndelag.

Eksempel: Romsdalen ved Moldere region i Sørvest, Kristiansund i Vest, Dovre i Sør, Oppdal i Øst, Fosen og Stjørdal i Nord.

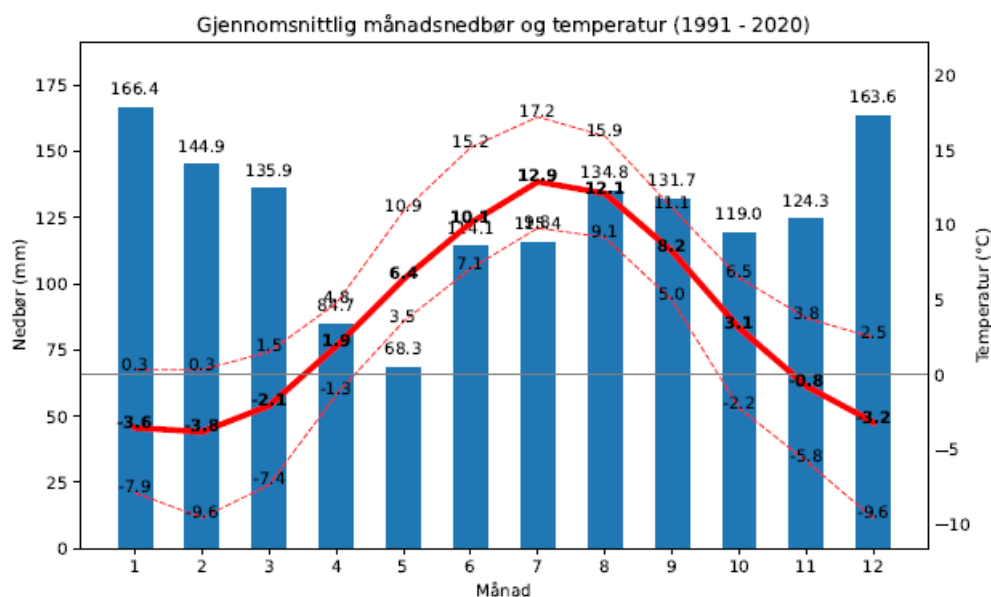

Figur 4: Omtrentlig plassering av de eksisterende områdene godkjent for obligatorisk snøskuteropplæring (Blå) og det foreslåtte området Setra I Rindal (Oransje). Kilde: Google MAPs

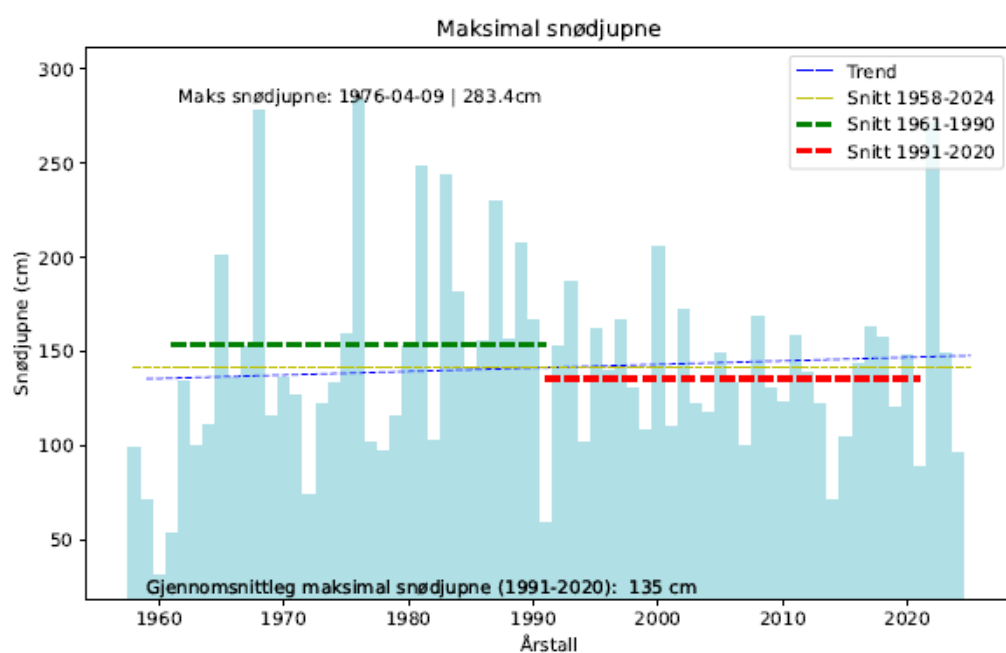
Snøforhold

For å vurdere snøforholdene i området ble temakart og historiske data fra Se Norge lagt til grunn. Rindal får, som store deler av Trøndelag, store mengder nedbør i løpet av et år, også om vinteren. Det foreslåtte området strekker seg fra ca. 430 moh. til ca. 560 moh. Dette betyr at mesteparten av nedbøren i vinterhalvåret faller som snø. Det kan være lite snø på toppene på grunn av vind, men i bunn av området er det vanlig med 2 meter med snø. Skavlene i området kan ha 3-4 meter med snø.

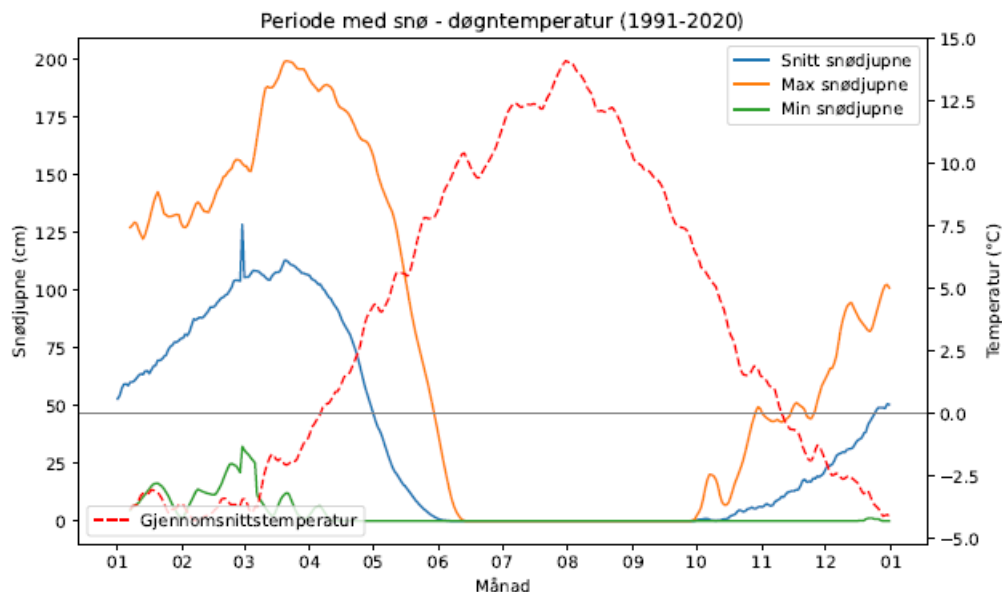
Ifølge historiske data fra Se Norge har man de siste 30 årene (1991–2020) gjennomsnittlig hatt bra med nedbør i de tre månedene januar-mars

Figur 5: Gjennomsnittlig månedsnedbør og temperatur. Temakart basert på data fra 1991–2020. Kilde: Se Norge. Geithaugen 451 moh

Figur 6: Gjennomsnittlig maksimal snødjupne. Temakart basert på data fra 1991–2020. Kilde: Se Norge. Geithaugen 451 moh

Figur 7: Periode med snø - døgntemperatur. Snødybjudne Temakart basert på data fra 1991–2020. Kilde: Se Norge. Geithaugen 451 moh

Normalt sett er det mer enn nok snø i området til å kunne kjøre snøskuter på forsvarlig måte uten å skade marka. Gjennomsnittlig snødybde de siste 30 årene har variert fra 25–50 cm i de lavereliggende delene til 150–200 cm i de høyereliggende områdene. Det må selvsagt vurderes før hvert kurs om snøforholdene er tilstrekkelige, men normalforholdene tilsier at området egner seg godt.

Selv om området egner seg godt, basert på data fra de siste 30 årene, er det også viktig å ha et blick fremover. Antall snødager (dager med snø på bakken) i løpet av et år er forventet å bli kraftig redusert i fremtiden. Mellom 2031–2060 er det ventet at antall snødager i løpet av et år kan reduseres med så mye som 30–90 dager. Dette gjelder imidlertid stort sett alle tilsvarende områder i samme høydelag, og er ikke spesifikt for det foreslåtte området.

Selv om det er forventet en reduksjon i antall snødager i fremtiden, vil det fortsatt være tilstrekkelig med snø i området til å kunne kjøre snøskuter. Man må uansett regne med at perioden med tilstrekkelige snøforhold kan bli noe forkortet. For å finne områder med mer stabile snøforhold må man høyere i terrenget, som gjerne betyr mer værutsatte og rasfarlige områder. Tilkomst til selve området ville da også blitt en utfordring.

Miljø, naturmangfold og friluftsliv

Virkning for friluftsliv og naturmangfold

Friluftslivet vil bli negativt påvirket i det foreslåtte området og nærliggende områder på grunn av støy. Detaljert støyvurdering er beskrevet i kapitlet om støy. Vi mener at det vil ha liten negativ påvirkning på friluftslivet i kommunen som helhet. Vi vurderer at støy fra snøskuterkjøring også er det som potensielt kan påvirke naturmangfoldet i størst grad. Derfor har vi gjort vurderinger opp mot miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven.

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

For å vurdere landskap, naturtyper og artsmangfold i tilknytning til det foreslåtte området, er eksisterende kunnskap gjennom Artsdatabanken, Naturbase, NVE og NGU sine karttjenester lagt til grunn.

Naturtyper og landskap

Det foreslåtte området har en kupert landskapsutforming med jevn stigning fra gårdstunet på Setra, ca. 430 moh., mot de høyereliggende områdene i retning nordøst mot Høgåsen, ca. 560 moh. I de lavereliggende delene finnes bærlyngskog med furu og gran som dominerende treslag, og myrlendt landskap. Mot de høyereliggende delene endrer naturen seg gradvis til åpen grunnlendt mark, med spredte forekomster av furu.

I og med det ikke er gjennomført noen naturtypekartlegging i det aktuelle opplæringsområde for snøscooter er det naturlig å dra inn resultatene fra nærliggende kartlegging som ble gjennomført litt lengre vest, i forbindelse med reguleringsplanprosessen for Helgetunmarka nord. Der ble det i 2024 gjennomført en naturtypekartlegging, det ble totalt registrert 92 naturtypelokaliteter, 30 av de registrerte naturtypene er angitt på norsk rødliste for naturtyper (2018), hvorav fem av disse er angitt som sterkt truet og 25 som sårbar. Fire av de registrerte naturtypelokalitetene er angitt som nær truet mens fire områder er registrert som naturtypen Slåttemyr som har status som utvalgt naturtype etter naturmangfoldloven. Hva som legges til grunn for at en naturtype skal få status som utvalgt er nærmere forklart i naturmangfoldloven § 52. Ut ifra kartleggingen som ble gjennomført i Helgetunmarka nord, kan en forventa at en finner noen av de samme naturtypene i opplæringsområde for snøscooter.

Naturtype	Rødliste status
Boreal hei	Sårbar
Høyereliggende og nordlig nedbørsmyr	Nær truet
Terrengdekkende myr	Sårbar
Slåttemyr	Sterkt truet

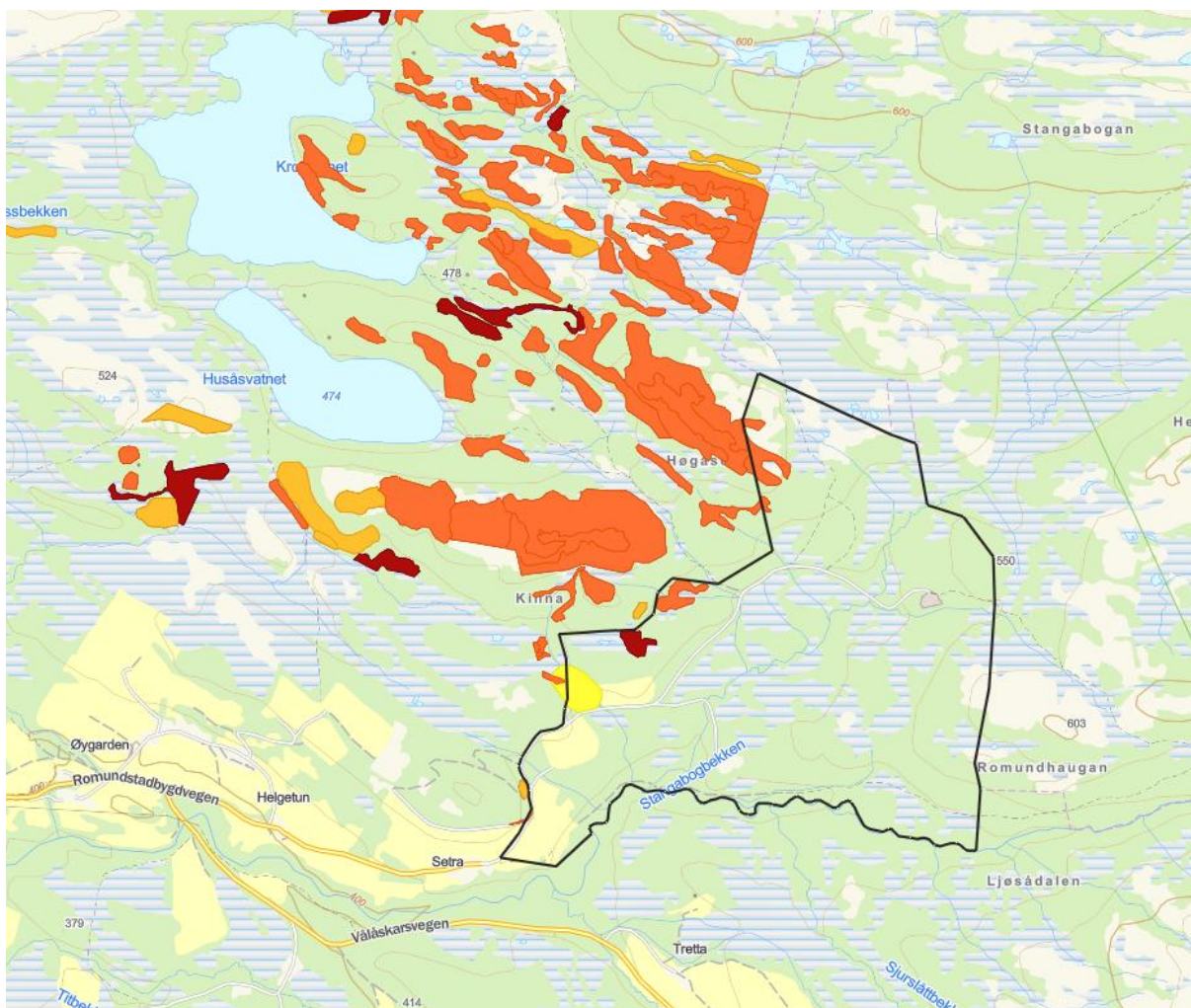
Tabell 8. Oversikt over rødlistede naturtyper som ble funnet i Helgetunmarka nord.

I samme område (Helgetunmarka nord) er det også registrert flere ansvarsarter, og en art som er kategorisert som nær truet på rødlista.

Artsnavn	Kategori/rødlistestatus
Fjellfrøstjerne	Norsk ansvarsart
Fjelltistel	Norsk ansvarsart
Greplyng	Norsk ansvarsart
Gullmyrklegg	Norsk ansvarsart
Rypebær	Norsk ansvarsart
Sotstarr	Norsk ansvarsart
Sivstarr	Norsk ansvarsart
Svarttopp	Norsk ansvarsart
Tyrihjem	Norsk ansvarsart
Gubbeskjegg	Nær truet

Tabell 9. Oversikt over rødlistede og ansvarsarter som ble funnet i Helgetunmarka nord.

Da kjøringen skal foregå på snødekt mark, så er det ikke forventet at de nevnte artene og naturtypene vil bli negativt berørt.

Figur 10: Registrerte naturtyper nærliggende øvingsområdet. Naturtypene er farget etter KU-vurdering. Mørkerødt viser naturtyper med svært stor verdi, oransje med stor verdi, gul/oransje med middels verdi og gul med noe verdi.. Kilde: Naturbase.

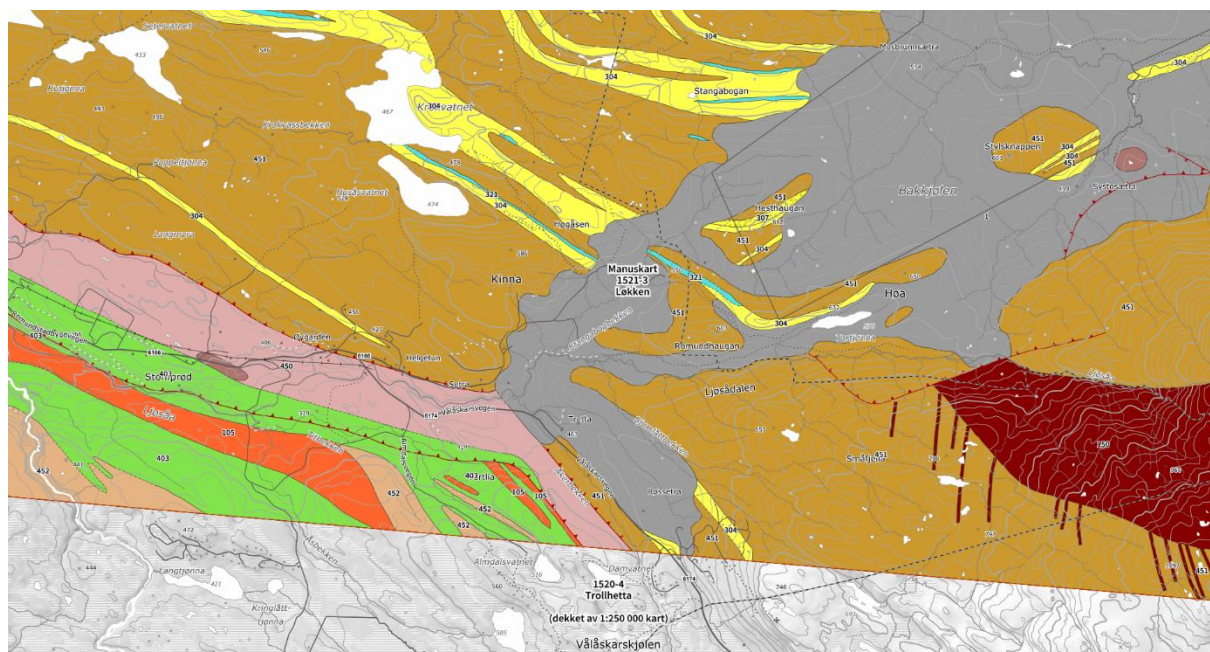
Rødlistearter

Ifølge Artsdatabanken er det gjort kun en registrering av gjøk (NT) i det aktuelle øvingsområde for snøscooter. Ellers er det gjort en kartlegging av fugl i det aktuelle planområdet for Helgetunmarka nord. Funnene som er gjort der kan en også forvente å gjøre i det foreslåtte øvingsområde for snøscooter. Kartleggingen resulterte i registrering av fire rødlistarter, fiskemåke (VU), Granmeis (VU), Rødstilk (NT) og Heilo (NT). Da kjøring vil foregå utenfor hekketid for de nevnte artene, så er det ikke forventet at disse vil bli vesentlig forstyrret.

Berggrunn og løsmasser

Løs massene i området består stort sett av morenejord, torv og myr i store deler av området. Grønnstein er den dominerende bergarten, i tillegg er det forekomster av noe kalkstein og sandstein i området. Feltet i grått ligger i kartbasen til NGU som løs masser, dette betyr at løs massene dominerer i overflaten i det aktuelle området.

Grønnstein som er hoved bergarten i området, er en av de vanligste bergartene vi har i trøndelag. I tillegg er dette en kalkfattig bergart, noe som vil begrense hvilke arter som vil kunne etablere seg der. Typiske arter vil kunne være blåbær, tyttebær, røsslyng, krekling, gran og furu. Dette gjenspeiles i naturtypene og artene som finnes i området.

Figur 11: Berggrunnen i området. Her finnes grønnstein (lys brun) sandstein (gul) og kalkstein (lyse blå). Grått felt ligger inne som løsmasser. Kilde: NGU.

Elgtrekk

I perioden 1999-2001 ble det gjennomført ett merkeprosjekt på elg i kommunene tilhørende hjorteviltregion 3, som Rindal er en del av. Bakgrunnen for prosjektet var å få bedre oversikt over elgens områdebruk i regionen. Resultatene fra prosjektet gir ikke et fullstendig bilde over alle beiteområder og nøyaktige trekkruiter, men gir likevel en god pekepinn.

Resultatene viser til at Meldal er vinterområde for trekk elg fra Rindal og Surnadal. Her var det funnet at det var like mange trekk elg som stasjonære elg. Vinterområdet var i store deler knytt til Orkdalføret, mens sommerområdene lå lenger vest.

I Meldal og Rindal viser resultatene at det er en like stor andel trekk elg som stasjonære dyr i elgbestanden. Alle trekkelgene har fulgt en øst-vestlig retning der vinterområdene har vært knyttet til Orkdalsfjøret, mens sommerbeitene har ligget i mer høyereliggende områder lenger vestover. De fleste trekkelgene har hatt sommerområdene sine i Rindal kommune, men enkelte dyr har hatt tilhold så langt vest som Surnadal kommune. Det er ikke forventet at dette vil skape konflikter i noen særlig stor grad, da en andel av elgen som er trekk elg, vil trekke ut av kommunen til vinterområdet i Orkdalfjøret.

Hjort

For hjort ble det i perioden 2006-2010 gjennomført ett merke- og utviklingsprosjekt, i flere kommuner tilhørende i Sør-Trøndelag og i Møre og Romsdal. Resultatet fra prosjektet viste til at vårtrekket i disse områdene startet i gjennomsnitt rundt den 2. mai. Mens høsttrekket starta i gjennomsnitt den 20. september. For Rindal sin del så ble det dokumentert at på høsten så trakk hjorten seg ut mot kystkommunene. Mens på vinterstid er forekomsten av hjort nærmest fraværende i kommunen. Dette støtter også merkeprosjektet opp på da det i Rindal som eneste kommune det ikke ble merka hjort i, da de ikke fant vinteropphold av hjort på aktuelle merkesteder.

§ 9 Føre-var-prinsippet

Det kan selvsagt ikke utelukkes at rødlistede arter finnes i området uten at de er registrert i digitale karttjenester. Vi mener likevel at eksisterende data og generell kunnskap om området gir et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag til at føre-var-prinsippet ikke trenger å vektlegges i særlig grad.

§ 10 Belastning på økosystemet

Kjøring med beltegående kjøretøy er betydelig mer skånsomt på snødekt mark enn på barmark. Snøskuteropplæring i området vil derfor kun foregå når snøforholdene tillater det. Snøforholdene i området er gode, og man kan normalt forvente tilstrekkelig med snø fra januar til april. Vi forventer derfor ikke at snøskuterkjøring i avgrensede perioder vil føre til varig skade på marka.

Støy fra snøskuterkjøring kan derimot potensielt påvirke økosystemet mer negativt. Om vinteren og våren er dyr generelt mer sensitive og stresspåvirket. Spesielt hekketiden for fugler og trekkperioden for hjortedyr må tas hensyn til. Hekkesesongen for ryer starter gjerne i overgangen april/mai, og etter dette bør det ikke kjøres snøskuter i området.

Det må komme tydelig frem av en eventuell forskrift når området er åpent for obligatorisk snøskuteropplæring. Av hensyn til dyrelivet, særlig hekketiden for ryer, bør det ikke kjøres etter april måned – helst minimalt også i siste del av april. Støy i hekketiden vil føre til uforholdsmessig stor negativ påvirkning på økosystemet.

Vi vurderer at snøskuterkjøring i avgrensede perioder og omfang, med hensyn til hekke- og trekkperioder, ikke vil medføre store negative konsekvenser for økosystemet som helhet.

§ 11 Kostnadene ved miljøforringelse

Vi mener at det, basert på kunnskapsgrunnlaget, er svært lite sannsynlig at naturmangfoldet blir negativt påvirket i nevneverdig grad. § 11 i naturmangfoldloven trenger derfor ikke vektlegges.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det er ikke mulig å drive obligatorisk opplæring i førerkort klasse S uten å bruke snøskuter. Fornuftig og miljømessig bruk av snøskuter er dessuten en del av opplæringen. Snøskuter skal brukes på snødekt mark, både på innmark og utmark. Ettersom det kun er profesjonelle aktører som kan tilby snøskuteropplæring i området, legger vi til grunn at kjøringen vil være driftssikker, miljøforsvarlig og i tråd med lover og forskrifter for motorisert ferdsel i utmark.

Når det gjelder driftsmetoder, bør man unngå opplæring i de mest sårbare periodene som nevnt ovenfor. Helger med forventet økt friluftaktivitet, eksempelvis påsken, bør man så langt som mulig unngå å holde kurs. Det må også sikres at ikke for mange kjøreskoler arrangerer kurs samtidig, da dette vil gi høyere støynivå og dermed større negativ påvirkning.

Dette er likevel praktisk mulig å håndtere. Med god dialog mellom grunneiere, trafikkskoler, kommunen, SNO, Røde Kors og eventuelt politiet, kan man finne frem til de mest miljøforsvarlige måtene å gjennomføre obligatorisk opplæring på.

Støyvurdering

Fordi det ikke skal etableres faste løypetraseer for snøskuterkjøring, er det vanskelig å vurdere nøyaktig støypåvirkning innenfor det foreslåtte området. Vi har derfor foretatt en generell vurdering av:

- Hvilken støy man kan forvente
- Hvor store områder som kan bli påvirket av støyen, basert på topografi, vegetasjon og værforhold

- Potensielle konsekvenser av støyen

For å vurdere påvirkningen fra støy er føringene i veilederen fra Miljødirektoratet (*Veiledning – støy og planlegging av snøskuterløyper*) og rapporter fra SINTEF lagt til grunn. Veilederen gjelder etablering av faste snøskuterløyper, og alt er derfor ikke direkte overførbart til vårt arbeid. Mange elementer er likevel svært relevante, spesielt avstand til bolig-/hyttefelt og konsekvenser av støy for friluftslivet.

Maksimalstøynivå – L5AF

Det er rimelig å anta at støyen fra det foreslåtte området vil være knyttet til gjentakende enkelthendelser; de gangene det gjennomføres praktisk snøskuteropplæring. Dette betyr at det er den enkelte bruken av snøskuter (én eller flere samlet) som er avgjørende for støyeksponeringen i områdene rundt, og ikke gjennomsnittet over tid. Vi bruker derfor maksimalverdiene (L5AF) som indikator.

L5AF er det A-veide nivået målt med tidskonstant «Fast» på 125 ms, som overskrides av 5 % av hendelsene i løpet av en gitt periode, dvs. et statistisk maksimalnivå i forhold til antall hendelser (Miljødirektoratet, 2018).

Støy fra snøskuter

Hvor mye støy en snøskuter avgir, avhenger av type (2-takt, 4-takt), årsmodell og kjøremåte. Eldre modeller har gjerne svært høyt lydnivå, potensielt opp mot 100 dBA, mens nyere modeller ligger mellom 70–75 dBA. Kjøring i bratt oppoverbakke eller med full gass gir også høyere støynivå enn moderat kjøring på flat mark.

Vi tar utgangspunkt i målinger fra SINTEF som sier at 15 m fra støykilden vil snøskuter gi:

- Kjøring i normalt småkupert terreng: **L5AF 73 dB**
- Kjøring i åpent terreng (for stor hastighet): **L5AF 77 dB**
- Kjøring i bratte bakker: **L5AF 76 dB**
(Kilde: Gjestland T. T. & Haukland F., 2017, s. 8)

Grenseverdi og buffersone

I Miljødirektoratets veileder er det tydeliggjort anbefalte grenseverdier for støy, samt minimumsavstand for buffersone til aktuelle områder:

- For svært viktige kartlagte friluftslivsområder: grenseverdi **40 dB**, buffersone minimum **450 m**.
- For bolig- og hytteområder: grenseverdi **60 dB**, buffersone minimum **60 m**.

(Tabell hentet fra Miljødirektoratets *Veiledning – støy og planlegging av snøskuterløyper* (2018), s. 6).

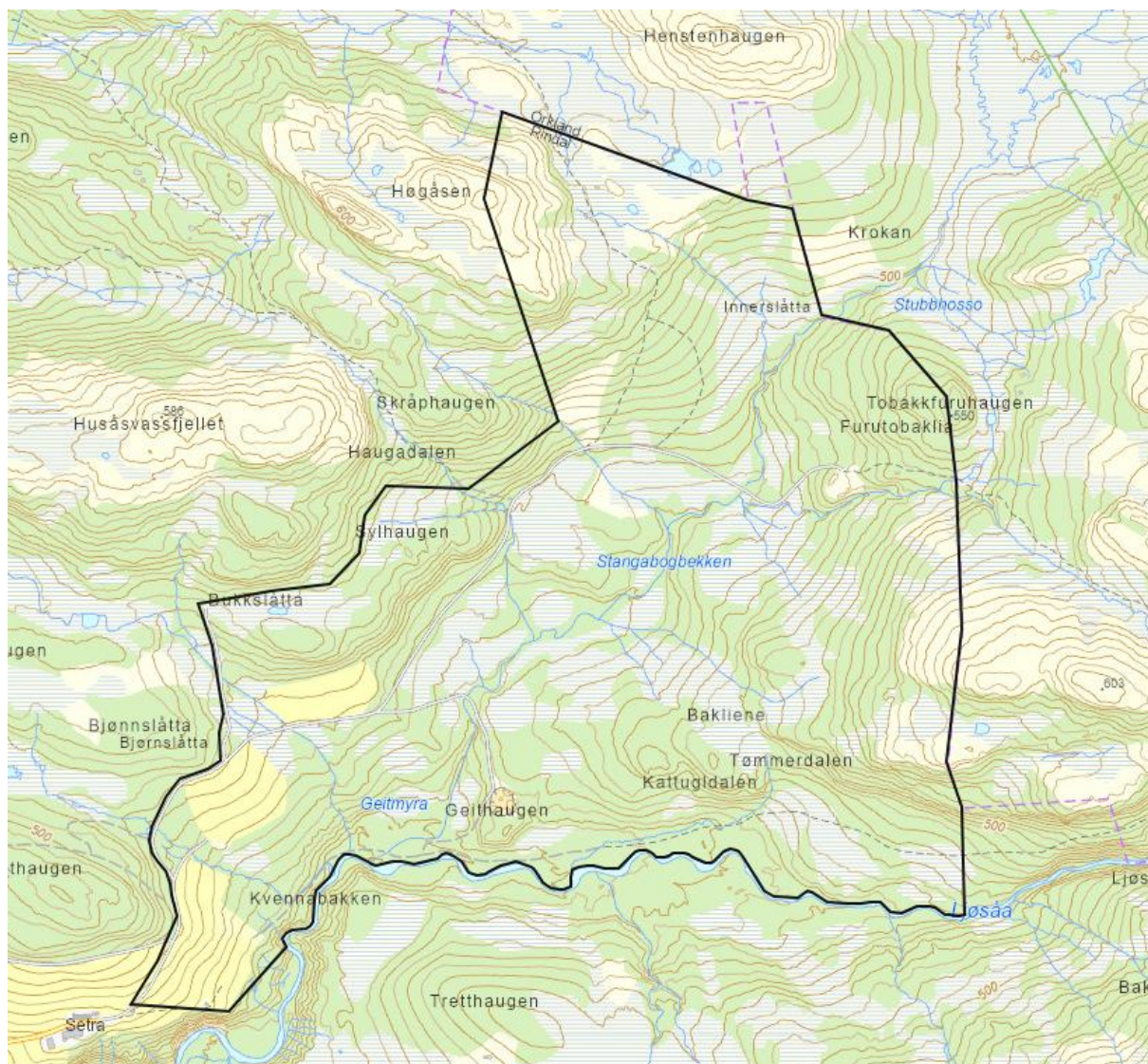
Det foreslåtte området

Området strekker seg fra ca. 430 moh. til ca. 560 moh. og har variert terreng. Nedre del ligger under skoggrensa og har mye naturlig støyskjerming, mens de høyereliggende delene er mer åpne. Hele området er kupert.

Det ligger ingen boligfelt i nærheten. Gården til Steinar Flåtten blir nærmeste bolig. Området ligger i nærheten av det planlagte hyttefeltet Helgetunmarka Nord. Øvingsområdet ligger nede i dalen i forhold til hyttefeltet. Øvingsområdet blir mest brukt mandag til fredag, men helgekjøring kan forekomme. Vi mener dette ikke er negativt for hyttefeltet. Vi har dratt ned grensa litt fra hyttefeltet for å trekke det litt unna. Øvingsområdet vil benytte samme parkering som hyttefeltet.

Området ligger ved et hytteområde, men kommer ikke i berøring med dette. Det er felles Utfartsvei/tilkomstvei med snøskuter til øvingsområdet og hytteområdet. Det vil ikke komme i konflikt med hverandre.

Området er lagt slik at støy fra snøskuter ikke vil overstige grenseverdien på L5AF 60 dB. Den delen av området har dessuten naturlig støyskjerming fra skog, og er i tillegg viktig med tanke på øvingsmomentene i læreplanen.

Figur 12: Kart over området.

1. Hvor stor del av friluftsområdet som kan bli påvirket

Hvor langt støyen bærer, avhenger av flere faktorer:

- Kjøring over islagte vann kan generere støy som bærer langt.
- Lyd bærer lenger i åpent terreng enn i tett skog.
- Eksponert rygg, dal med lite støyskjerming, eller dalsøkk kan øke rekkevidden.
- Bratte bakker med kraftig gasspådrag gir høyere støynivå og lengre rekkevidde.
- Variabel kjøring med svingende hastighet kan gi mer lyd (Miljødirektoratet, 2018).

Området som blir påvirket, er derfor større enn det kartlagte området. Vi legger til grunn at støy kan overstige 40 dB minst 450 m utenfor yttergrensen, og under visse forhold høres på enda lengre avstand.

2. Bruken av området og mulige brukerinteresser

Området kommer ikke i berøring av tilrettelagt friluftsområdet. Det er felles kjørevei på vinteren et lite stykke fra utmarksområdet hvor det kan være skigåere og snøskuterkjørere

som skal til sine hytter. Dette er en kortere etappe og strekningen brukes til tilkomst til øvingsområdet.

3. Betydningen av å forringe kvaliteten på området

Tillatelse til snøskuteropplæring vil ikke svekke området i stor grad. Området vil fortsatt være åpent for fri ferdsel og bare påvirket under kurs. Terrenget vil ikke ta skade, men kvaliteten reduseres noe når kurs pågår. I et større perspektiv vil friluftstilbudet i kommunen ikke bli nevneverdig svekket.

4. Støymiljøet i området i dag

Området har generelt et godt støymiljø. Nedre deler er godt skjermet for støy. Kommer man opp i høyden vil man kunne få støy som strekker seg lengre. Men området vil bare i kortere tidsrom brukes og derfor anslår vi at støypåvirkning som liten i forhold til andre brukere av området.

5. Mulige avbøtende tiltak

- God dialog mellom kommune, trafikkskoler og organisasjoner for å unngå for stor belastning i området.
- Unngå kjøring på de mest utsatte stedene.
- Informasjon via skilt og digitalt når kurs pågår.

Konklusjon av støyvurderingene

Området er avgrenset slik at det ligger utenfor minimumsavstanden til bolig- og hyttefelt, jf. veilederen. Det er derfor ikke nødvendig med videre undersøkelser. Støy vil forringe kvaliteten på området som friluftslivsområde til en viss grad, men vil ikke påvirke friluftstilbudet i kommunen som helhet nevneverdig. Området er lite brukt om vinteren og egner seg godt til formålet.

Kulturmiljø og verneområde

Bolig- og hytteområder

Det nærmeste hytteområdet er det planlagte hyttefeltet, Helgetunmarka nord (ca. 100) m fra yttergrensen til det foreslåtte området) For øvrig er Husåsen hyttefelt nærmeste hyttefeltområdet på ca 1 km unna.

Villrein- og verneområder

I Rindal kommune finnes det ett landskapsvernområde og fem naturreservat.

- **Verneområdet**

- Trollheimen verneområdet (totalt 1165 km², bare en liten del ligger i Rindal kommune. Området ligger lengre Sør for tiltenkt snøskuterområdet og er ikke forbundet med hverandre).

- **Naturreservat**

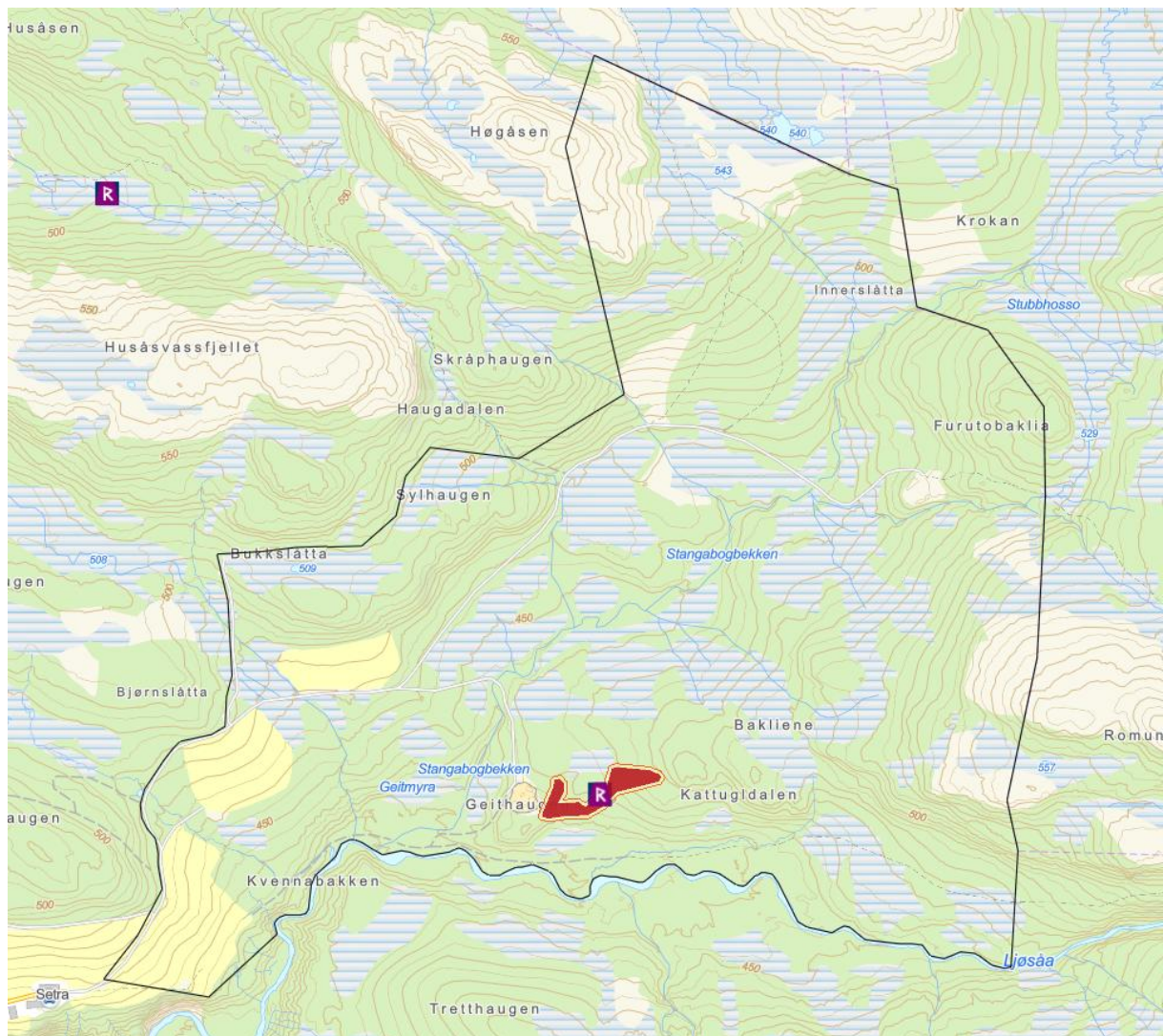
- Lomundsjømyra naturreservat (95,9 dekar)
- Lomundsjø naturreservat (ca 1000 dekar)
- Grønkjølen naturreservat (ca 3321 dekar)
- Storslettkjølen naturreservat (ca 2125 dekar)
- Svartåmoen naturreservat (ca 1300 dekar)

Ingen av disse verneområdene kommer i konflikt med det foreslåtte området for snøskuteropplæring. Det finnes heller ingen nye planlagte verneområder som kan komme i konflikt i fremtiden.

Reindriftsområdet i Trollheimen på motsatt side av dalen. Foreslått området kommer ikke i berøring i de områder som reindriften har rettigheter til. Se vedlagt skriv fra samtale med reindriftsnæringen.

Kulturminner og kulturmiljø

Det er i området registrert fangstgroper med vernestatus automatisk fredet ved Geithaugen.

Figur 14: Kart over Fangstgroper. Kilde: Naturbase.

Fangstgropene er lett å kjenne igjen og vil ikke komme i berøring med snøskuteropplæringen. Gropene vil bli merket på kart som alle instruktører og deltagere får utlevert. Kursdeltagerne skal som en del av kurset lære seg å lese kart. Fangstgropene vil derfor være aktuelle for å brukes som områder på kart man ikke skal kjøre i. Det er ingen fare for at disse blir nevneverdig skadet da det ligger under snøen visst man er uheldig og kjører over dette området.

Trygghet

Skredfare

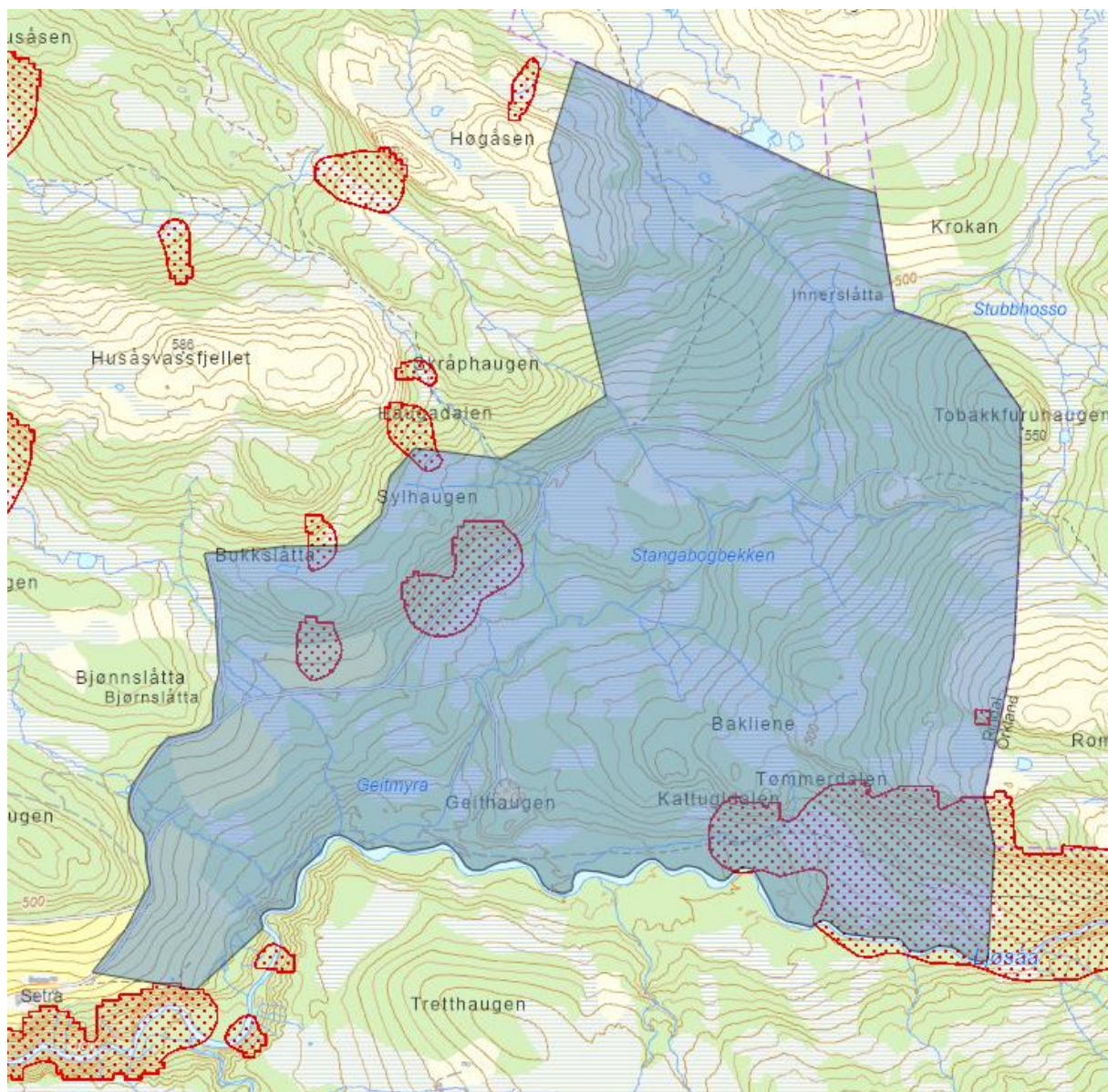
For å vurdere skredfaren i området har vi lagt temakart fra NVE til grunn. Det er ikke registrert noe skred i øvingsområdet i perioden 1970 til 2024. Det er registrert 3 skred i Rindal kommune i det aktuelle tidspunktet. Ruten, Trollhøtta og Kvammen. Ingen av de områdene kan sammenlignes med øvingsområdet da de ligger for langt utenfor med en annen topografi.

Figur 15: Skredstatistikk for snøskred i deler av Rindal kommune. Kilde: NVE.

Aktksomhetsområder

Det foreslåtte området er lite skredutsatt sammenlignet med mange andre tilsvarende områder. Ifølge NVE sine kart og databaser finnes det ingen skredfare knyttet til steinsprang eller jord- og flomskred i området. Det er derimot små aktsomhetsområder for snøskred markert innenfor området. I tillegg finnes det små partier med helningsgrad som øker risikoen for snøskred, men disse er små og spredt utover hele området.

Figur 16: Aktsomhetsområder for snøskred i det foreslåtte området. Røde prikker viser aktsomhetsområder. Kilde: NVE.

Området som helhet må sies å være lite skredutsatt. Selv om terrengformasjonen gir en viss risiko for snøskred, er det aldri registrert skred i NVE sine databaser i det foreslåtte området.

Skredhendelser

Det er ikke registrert tidligere skredhendelser i det aktuelle øvingsområdet for snøscooter. Ref tidligere vedlagt kart.

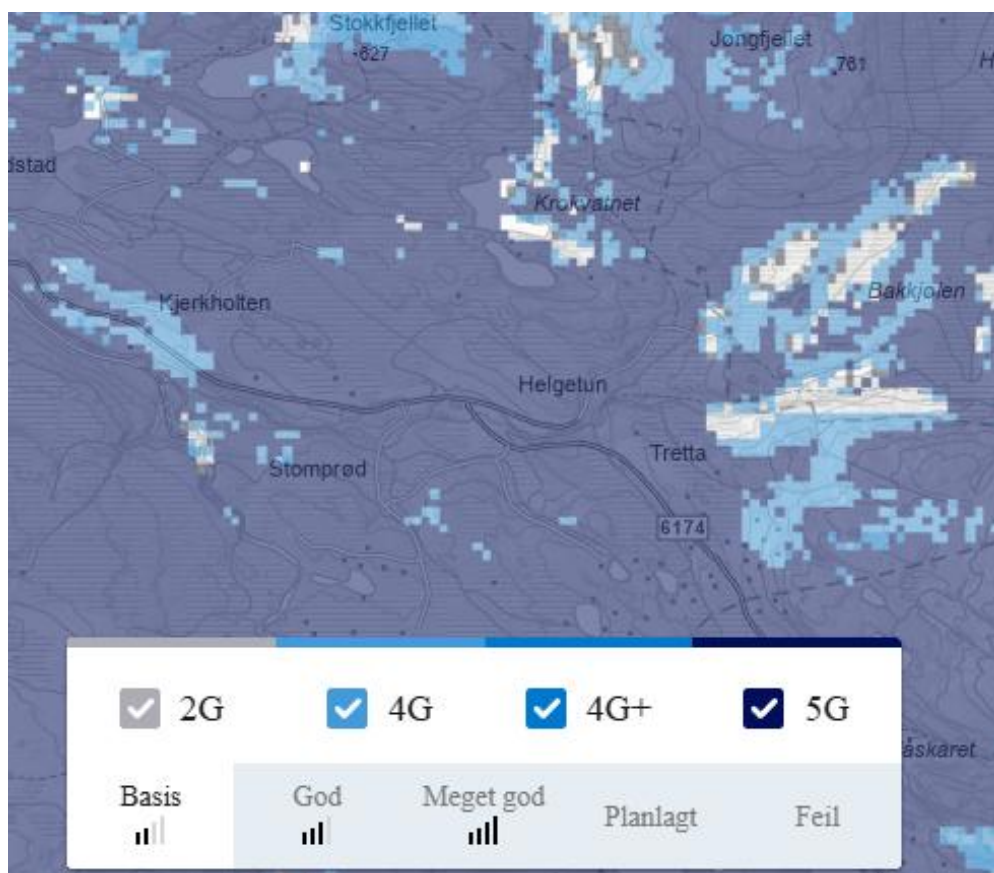
Vurdering

Snøskredfare er til stede i det foreslåtte området selv om det ikke finnes registrerte hendelser. Det kan likevel ikke sies å være stor skredfare her. Aktsomhetsområdene er små,

og området som helhet er lite utsatt. Det er vanskelig å finne tilsvarende utmarksområder uten noen risiko for snøskred. Vi mener likevel at sikkerhet er det aller viktigste aspektet i vurderingen av områder for obligatorisk snøskuteropplæring, og understreker derfor at Statsforvalteren må vektlegge skredfaren sterkt i sin vurdering.

Mobildekning

Ifølge dekningskart fra ulike leverandører er det god mobildekning i hele området bortsett fra et par punkter nederst i området. Kartene gir bare en indikasjon, og opplevd dekning kan variere. Basert på dekningskart og lokale opplysninger vurderes dekningen som god. Grunneier Steinar Flåtten bekrefter at det er god dekning i området.

Figur 18: Dekningskart fra Telenor. Kartet gir kun en indikasjon og kan ikke garantere dekning overalt. Kilde: Telenor.

Eksterne innspill

Statens vegvesen har deltatt på befaring i området for å gi innspill på egnethet i forhold til opplæring klasse S. Statens Vegvesen sin vurdering er at området gir gode muligheter for en kvalitativ og god opplæring i området. Området tilfredsstiller kravene som stilles i trafikkopplæringsforskriften. De konkluderer med at området i Rindal er godt egnet til formålet.

Vedlegg: Vegvesenets vurdering av nytt øvingsområde for klasse S i Rindal kommune

Reindrifta har i møte med Statsforvalteren, Rindal kommune og grunneier gitt sine innspill til øvingsområdet. De stiller seg ikke negativt til at området kan nyttes til opplæring.

Vedlegg: Referat fra konsultasjon med Trollheimen sijte

Kilder

- Gjestland, T. T. & Haukland, F. (2017). *Støy fra snøscooterløyper* (SINTEF rapport 2017-00612). SINTEF.
[SINTEF Open: Støy fra snøscooterløyper](#)
- Miljødirektoratet (2018). *Veiledning – støy og planlegging av snøscooterløyper*.
[veileder_stoy_snoskuterloyper.pdf \(miljodirektoratet.no\)](#)

Vedlegg

Kommunens initiativ 26.10.2021

Statsforvalterens svar 29.3.2023

Referat fra konsultasjon med Trollheimen sijte 8.2.2024

Vegvesenets vurdering av nytt øvingsområde for klasse S i Rindal kommune

Kartfiler